

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.572/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Tordai Gábor) (felperesi képviselő címe.)
Az alperes:	Készenléti Rendőrség (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Gömöri Csilla kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	végkielégítés megfizetésével kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (10. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 10.K.700.376/2023/9. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az ügyviteli segédelőadó beosztású felperes rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban teljesített szolgálatot az alperes Igazgatóság1 (KRMÜIG) főosztály1 Osztálylán. A vele szemben indult fegyelmi eljárásban az alperes – jogosultságokkal, lehetőségekkel való visszaélés fegyelmi vétség elkövetése miatt – a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 289/T. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt hivatalvesztés büntetéssel sújtotta; melyre tekintettel – külön határozattal – jogviszonya 2020. július 1. napjával megszüntetésre került.

[2] A felperes a fegyelmi és az ezen alapuló jogviszonyt megszüntető határozatot keresettel támadta. Az elsőfokú bíróság a 10.K.702.032/2021/15. számú ítéletével a határozatokat hatályon kívül helyezte, egyúttal az alperest a felperes elmaradt illetményének és cafeteria juttatásának megfizetésére kötelezte; végkielégítésről kereseti kérelem hiányában nem döntött. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Kúria, mint másodfokú bíróság a 2020. március 30. napján kelt Kf.III.45.110/2021/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes az elsőfokú bírósághoz 2023. január 31. napján benyújtott újabb keresetében – a jogviszony megszüntetésének jogerősen megállapított jogellenességére tekintettel – az alperest a Hszt. 289/V. § (5) bekezdése alapján, a 288/I. § (1) bekezdés h) pontja szerint meghatározott kilenc havi távolléti díjnak megfelelő, 2.700.000 forint összegű végkielégítés megfizetésére kérte kötelezni.

[4] Az alperes a védiratában a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel a 48. § (1) bekezdés i) pontjára – az eljárás megszüntetését kérte. Állítása szerint a felperes a keresetindításra nyitva álló határidőt elmulasztotta; a Kúria ítélete ugyanis 2022. március 30. napján kelt, ezért a felperesnek a Kp. 39. § (1) bekezdése értelmében az ettől az időponttól számított harminc napon belül kellett volna a végkielégítés iránti igényét közvetlenül nála előterjesztenie. A követelés jogalapját és összecszerűségét nem vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest a kereseti kérelem szerinti 2.700.000 forint végkielégítés megfizetésére kötelezte. Döntését a Kp. 2. § (4) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére és (3) bekezdés a) pontjára, 39. §-ára, 41. § (4) bekezdésére, 78. § (1)-(2) bekezdéseire, 85. § (1)-(2) bekezdéseire, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (1) bekezdésére, a Hszt. 289/V. § (1)-(5) bekezdéseire, 288/I. (2) bekezdés h) pontjára alapította. Az eljárásjogi kifogások körében rögzítette, hogy a követelést nem kellett szolgálati panasz útján érvényesíteni, a felperes közvetlenül fordulhatott a bírósághoz. A perbeli igény egyébként sem önálló kereseti kérelem, az a jogviszony jogellenes megszüntetésének következménye. Csak a jogviszony megszüntetését támadó keresetlevelére vonatkozik a Kp. 39. §-ában meghatározott harminc napos perindítási határidő. A felperes a megelőző perben jogfenntartó nyilatkozatot tett arra az esetre, ha a bíróság a jogviszony megszüntetés jogellenességét jogerősen megállapítja, ezért nem volt akadálya a végkielégítés hároméves általános elévülési időn belüli érvényesítésének. Az ügy érdemét illetően a keresetet – figyelembe véve, hogy azt az alperes jogalapjában és összecszerúságában maga sem vitatta – teljes egészében megalapozottnak találta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[6] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdését jelölte meg. A Kp. 39. § (1) bekezdésének alkalmazhatósága kapcsán fenntartotta azt az álláspontját, hogy a vitatott cselekménnyről való tudomásszerzés, illetve a cselekmény közlésének napja az előzményi perben hozott ítélet jogerőre emelkedése, azaz 2022. március 30. napja. A hivatkozott jogszabályhely nem csak a keresetlevél benyújtására nyitva álló időtartamot szabályozza, de a benyújtás helyét is meghatározza.

Ennek megfelelően a felperes a keresetlevelet hozzá lett volna köteles benyújtani, mert esetében nem állt fenn a jogi képviselő nélkül eljáró felperest megillető, a Kp. 39. § (3) bekezdésében rögzített kedvezmény. Megjegyezte, hogy azon kivétel, miszerint a Kp-tól különböző más törvény a keresetlevél benyújtására eltérő szabályokat is megállapíthat, a jelen esetben nem áll fenn, hiszen a Hszt. a keresetlevél benyújtásával kapcsolatos más előírást nem tartalmaz. A Hszt. 270. § (1) bekezdése csak a bírósághoz fordulás jogát rögzíti, az a keresetlevél előterjesztéséről nem rendelkezik. Megismételte azt a védirati kifogását, hogy a felperes a keresetlevelet egyrészt nem a megfelelő helyre nyújtotta be, másrészt az annak benyújtására nyitva álló határidőt elmulasztotta; így a keresetlevél visszautasításának lett volna helye.

[7] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Tévesnek értékelte azt az alperesi érvelést, hogy a végkielégítés vagy a jogviszony jogellenes megszüntetését megállapító bírósági ítélet közigazgatási cselekmény lenne. A harminc nap keresetindítási határidő csak a munkáltatói intézkedés jogszerűségének vitására vonatkozik, az abból fakadó vagyoni igények a hároméves elévülési időn belül érvényesíthetők (EBH2017.M.20.). A bírósághoz fordulás közvetlen lehetőségét a Kp. 41. § (4) bekezdése és a Hszt. 289/V. § (1) bekezdése garantálja.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[8] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem alapos.

[9] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

[10] Az ítéltábla előjáróban leszögezi, hogy az alperes a felperes követelését annak jogalapja vagy összecszerúsége tekintetében sem az elsőfokú eljárásban, sem a jelen fellebbezési eljárásban nem kifogásolta; e körben – a fellebbezés korlátaira figyelemmel – a másodfokú bíróságnak vizsgálati kötelezettsége nem volt. A fellebbezés a védiratban is kifejtett pergátló akadályokkal kapcsolatos elsőfokú bírósági jogértelmezés felülbírálatára irányult. A Fővárosi Ítéltáblának ezért abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes a keresetlevél benyújtásának határidejére és helyére vonatkozó, a Kp. 39. § (1) bekezdésében előírt rendelkezések megtartásával kezdeményezte-e a közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása iránti bírósági eljárást.

[11] A Kp. 39. § (1) bekezdése a keresetlevél közigazgatási perben történő benyújtásának általános szabályát fogalmazza meg, amikor előírja, hogy a keresetlevelet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani. A rendelkezés alkalmazhatóságának alapfeltétele egy, a közigazgatási jogvita tárgyául szolgáló közigazgatási cselekmény megléte. A közigazgatási cselekmény fogalmát a Kp. 4. § (1) és (3) bekezdései definiálják, amit az 5. § (4) bekezdése azzal egészít ki, hogy a közigazgatási cselekményre vonatkozó szabályokat a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos döntésre és intézkedésre is alkalmazni kell.

[12] Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy akár a végkielégítés iránti felperesi igény, akár a Kúriának az elsőfokú bíróság előzményi perben hozott ítéletének jogerőre emelkedését eredményező határozata közigazgatási cselekmény lenne. A közigazgatási cselekmény – Kp. 4. § (1), (3) bekezdésain és 5. § (4) bekezdésén alapuló – fogalmát ezek egyike sem elégíti ki, ezért önmagában e lényeges fogalmi elem hiánya miatt sem volt alkalmazható a fellebbezésben az elsőfokú bíróság által megsértettként megjelölt Kp. 39. § (1) bekezdése. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a perbeli követelés nem más, mint a rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetéséhez kapcsolódó járulékos igény, amelynek – a Kúria Kf.III.45.110/2021/4.

számú ítéletén alapuló – önálló érvényesítésére a harmincnapos keresetindítási korlát nem vonatkoztatható. Közigazgatási cselekménynek a jelen esetben kizárólag a fegyelmi büntetést kiszabó és a jogviszonyt erre tekintettel megszüntető alperesi határozatok voltak tekinthetők, amelyek ellen a felperes – nem vitásan – a törvényi határidőben élt a perindítási jogával. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés (ilyenre az alperes maga sem hivatkozott), amely előírná, hogy a jogellenes jogviszony megszüntetés jogkövetkezményeként előálló minden vagyoni jogi igényt egyazon eljárásban kellene érvényesíteni. A rendvédelmi alkalmazott felperes – jogszabályi tilalom hiányában – nem volt elzárva attól, hogy a Kp. rendszerében közigazgatási cselekménynek minősülő munkáltatói intézkedések kellő időben való vitatása és a követelése jogalapjának jogerős bírósági megállapítása, vagyis a Kúria 2022. március 30-ai ítélete után – a Hszt. 287/I. § (1) bekezdése folytán megfelelően alkalmazott 11. § (1) bekezdése szerinti általános elévülési időn belül – a jelen perben kérje kötelezni az alperest a végkielégítés megterítésére.

[13] Az elsőfokú bíróság jogértelmezése a felperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott eseti döntéssel is összhangban volt. Bár a jelen per és az EBH2017.M.20. számú elvi bírósági határozat között tény- és jogazonosság nem volt, tekintve, hogy utóbbi ítélet a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény alapján született, abból mindenesetre levezethető, hogy a jogellenes jogviszony megszüntetés következményeként végkielégítés iránti igény – a hároméves elévülési időn belül – pótlólagosan, a munkáltatói intézkedés megtámadására, jogellenességének megállapítására irányuló per befejezését követően is érvényesíthető.

[14] Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a Kp. 39. § (1) bekezdése, mint általános szabály csak törvény eltérő rendelkezése hiányában irányadó. Az alperes érvelésével szemben az nem jogszabályi követelmény, hogy az eltérést lehetővé tévő törvény a Kp.-tól különböző, más törvény legyen, ez a jogszabálysövegből nem vezethető le; következésképp ilyen speciális előírást maga a Kp. is tartalmazhat. Az eltérés két irányú lehet: egyrészt a határidőre, másrészt a benyújtás helyére vonatkozó. Az alperes a fellebbezésében nem csak azt állította, hogy a felperes a keresetindítási határidőt nem tartotta meg, de azt a véleményét is kifejtette, hogy a keresetlevelet közvetlenül nála kellett volna előterjeszteni. E körben az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a Kp. 41. § (4) bekezdése a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitát, mint amilyen a jelen per is, a Kp. 39. § (1) bekezdéséhez képest kivételként kezeli, és a keresetlevél bíróságnál történő benyújtását teszi kötelezővé, ha a jogvita tárgya nem a Közzszolgálati Döntőbizottság határozatának jogszerűsége. A perbeli esetben ez utóbbi kizáró feltétel nem állt fenn, ezért az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Kp. 39. § (1) bekezdését, amikor – az elévülési időn belül – közvetlenül hozzá előterjesztett keresetlevelet befogadta, és érdemben elbírált.

[15] A Hszt. 270. § (1) bekezdése a perbeli esetben nem volt releváns, mert az csak a hivatásos állomány tagjára vonatkozó szabály. A felperes ezzel szemben nem hivatásos szolgálati jogviszonyban, hanem rendvédelmi igazgatási jogviszonyban teljesített szolgálatot. Esetében – az elsőfokú ítéletben is feltüntetett – 289/V. § (1) bekezdése biztosítja a bírósághoz fordulás lehetőségét.

E rendelkezésből valóban nem vonható le következtetés sem a keresetlevél benyújtásának helyét, sem határidejét illetően, az elsőfokú ítéletben való szerepeltetése ugyanakkor azt nem tette jogsértővé.

[16] Az alperes a fellebbezésében nem munkálta ki, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdését, azaz a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó kötelezettségét – a pergátló akadályok kapcsán – pontosan miképpen sértette meg. A fellebbezés tárgyává is tett eljárásjogi kifogásokkal összefüggésben a törvényszéknek jogkérdésben kellett állást foglalnia; külön bizonyítás lefolytatására e tekintetben nem volt szükség, így az alperesnek a bizonyítékértékelés hibájára utaló, de részletes okfejtést nem tartalmazó hivatkozása eredményre nem vezethetett.

[17] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezésben megjelölt okból nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[18] A másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. §-a és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg. A felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a rendelkező rész szerinti összegre mérsékelte.

[19] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad.

[20] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. március 5.

dr. Kecskés Zsófia s.k.	dr. Koós Szabolcs s.k.	dr. Szeles Balázs György s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró